XIV. La Véra tra Ampëz e Marò.

Chianté chianti la véra sangüinòşa,
Tra Maròi, Chiadorins e Ampezan' fata,
Per at' dĕ crodeltè dër spaventòşa,
Ad èster bëgn descrita e tratada ata.
Les batalies crodèles dirai e dūres,
K' á fat tan dĕ comūnes plū kĕ pūres.

Dūt rendenëš, valons, crëp ed altëzes;
Pif, paf, pūf, pif, paf, pūf! sū per Fodara;
Pif, paf, pūf, pif, paf, pūf! fina in Chiavëzes.
La véra e l šešūr rūa kina a Armentara.
Dal dí spavënta dlonc les stlopetades,
Dĕ noet sprígora tért les sfogatades.

Dĕ les batalies longies gran Fodara
È la gáoža, lapró la mont dĕ Fóses;
Còi Chiadorins va ki d' Ampëz inch para,
Adūm fégi tĕ dūtes këles cóses,
Kĕ pé per bat Maròi dër adatades,
Sī spó bones o rīş ed indiaolades.

An' ed an' á dorè tra d' ëi la véra;
Les monts, les valz, dĕ mórt' èles corides,
Mai tría, mai péž da n pèz n' á këla téra;
D' i crëp les rises pé iló trés daorides
Per dloti mórt', jetá jū tĕ fezūres
Da maus crodèles, zënza pietè e dūres.

Dĕ këla confūžion ón na finada,
Na dezižion ó dūt' kĕ sibĕ fata;
Kĕ dūta la rejon sī bëgn stodiada
E sūl confin la córda del lonc trata;
I térmoi sī mazá dō këla avişa,
Scèc ëi è batūs da dī sūn mont d' Inzişa.

Na crùš vèghen t'a mèz la gran Fodara;
Iló s'abina, l dí e l'òra metúda,
Bèl tòc dlongia na bèla gran chiažara
Dĕ Cortina la comišion temùda;
Gnùt è chi l podestá dĕ ria Chiadúra
E dĕ Marò l'ombólt con crëpa dùra.

Con ël á vigni ombólt cater o plù òmi,
Lit' fóra dal comùn con gran caotèla.
Revá dùt' cant' bī san', sù l'érba tòmi,
Stanc' da l'iad', da sorëdl fat zënza ambrèla.
Sùa rejon féž varëi l magon per bona
E brontòra scèc vèdl mụt, kĕ sdlomona.

Per sfridè è bona cīs l'èga dĕ vita;
Per kël mësla lascé la patrontascia
Atira can k'i pīš da l'iad' s'arkita;
Na pért n'á puchia, d'atri n'á na flascia;
Š'ël n'è spó kĕ sĕ l'aiĕ chi desmentiada,
En ciafi dai compagns chi dĕ scincada.

Dố l sacrifizio fat a Baco e gòla
Pënsa la radonanza a pan e liágna;
Mangiativa nĕ fố kësta la sòla:
Iló vivóva dùt' scèc tĕ Cogagna,
Bocolā ciócio, ròst e chiér sfomiada,
Dan a botilies mindechiè na dada.

T'a mèz còl past apëna revá fóvi,
K'i Chiadorins scomëncia bèl la véra;
Sostegnùs da sù bon' vigins s'odóvi,
K'aspirā per ëi sùš a dùt Fedéra;
I Maròi orố per térmo la chiažara,
Šĕ nó sará la mont dĕ ki kes para.

Ǜn diš këš, ùn diš kël, dùt' atramënter;
Vignùn tëgn a la sùa con rejon bona,

K' ël së próa dĕ defënĕ degnamënter;
Vignùn per só confin orù rajona;
Ampezan', Chiadorins, Maròi sĕ strita
E scraia, scèc ëla gissa dĕ la vita.

Ùn e l' ater sĕ strita e sĕ blastëma;
Degùn' n' ó zèdĕ, dùt' cant' sĕ desëna;
Ki dĕ Cortina nĕ conëš la tëma,
I Chiadorins somëia tavans kĕ şëna,
Va sù e jù ed ia e ca con gran blastemades,
Da l' oşanza taliana damanades.

Púchies è les paróles, mò plù dùres,
K' è dai Maròi tĕ këla véra dites;
Zënza scraiamënt e gran béghes o fùres
Tëgni a la sùa, inscikĕ féž té pites,
Kĕ dĕ còi trés e fa „có có“ nĕ lascia,
Dlon ciarpedan tĕ stran, ciomënt o dascia.

Ai Chiadorins vëgn manchia les blastëmes;
Dùt' i sant' e les ósties invocades,
Oran stopé con té móda sùs tëmes,
Scomënci con odlades e sborlades,
Scèc féž datrai sùn sègra val mazóco,
Kĕ senzīr sciampa spó da vigni scóco.

I Maròi sta bī kīt', scèc nia nĕ fòssa,
Dai Chiadorins nó tëma n' ái nó pòra;
Sùn këll' érba stái boržada e dùt ròssa
Ed aspèta, k' ël vëgn del rī laúr l' òra;
Paiè i òi, š' ëla vëgn a këles, del dí l' óra
E paré ki Lombért' dùt' in malóra.

D' i Ampezan' l podestá, na vèra fùria,
Con n salt sĕ lével plëgn dĕ sën e rabia,
Bat a l' ombólt Marò dal chiè la ciùria,
Acompagnan sùa azion con „ca tĕ l' abbia!“

Dő keš bèl fat, da bráo, plëgn dĕ ligrëza
Sen val indō pró i sù con contentëza.

Dĕ Marò l gran ombólt nĕ diš paróla;
A sù amiš fégel sëgn, ed ëi t'i stima;
Ér sùra i gnivel bëgn e ria i savőla
Dĕ mesëi renonziè a vendëta e stima,
Bëgn k' ël fòs ma per kël momënt solmënter;
Mò a l'ombólt stimi dùt' cant' bonamënter.

Kël contëgn chi i Talian' èl kĕ respèta:
Les níores fòsces, zënza vënt e kītes
Con rejon bona l contadin sospèta
Per chiamp, per chiaşes zënza calamites,
Per gran aváres dùt dĕ flụs corides
E per campagnes rikes e fornides.

Chiamó kël dị n' á fat sorëdl la róda,
K' i Maròi, aldí l son sùrt dĕ la chiampana,
Jù al Plan s' abina dùt' in bèla móda,
Per aldi chi k' an ó e chi k' an comana;
Adụm n' èl gnùt da Plīscia, da Mantëna,
Chi da la Plī troe plù kĕ na deşëna.

Scèkĕ vèspes, dùt mates, jóra e şëna,
Pëta l' agëi a dùt chièz k' ëles inconta,
Šĕ rī mụt les destùrba e les desëna
E dër trazùs con dùt l' ospá l' imponta:
Inscí boşiā i Maròi tĕ këla fòla,
Sĕ mosciodan scèc èga cụta t' òla.

Da chiaşa dĕ comùn vëgn finalmënter
D' i Maròi l gran ombólt vérs këla mèža,
Abinada sùn kël bèl plaz kël mënter;
Revè pró d' ëi sĕ tólel şëgn na prèža,
— Inscí podől mostré sùa tabakīra
Con argentada dùt incërc la vīra. —

Incercené da sù Maròi spó digel:
„Mia bona gënt, e lonč e léro laldada!“
— Ad a mënt digel dùt, li jù në ligel —
„A la chiampana fat dé ái na mart'lada
Per kerdé dùt' a radonanza plëna
132 Corá fóra da Plīscia fin Mantëna.

Còi Chiadorins ed Ampezan' la véra
Orőn incù feni sùn gran Fodara;
Mò l'ombólt dĕ Marò l'á paiada chiéra.
Savès chi k'ëi m'á dé iló per capara?
A téra m'ái batù mia bèla ciùria:
138 Afront compagn damana véra e fùria.

L'onòr defenarons dĕ la valada,
L'onòr chi d'i Ladins, scèta romana:
La fedeltè, gonót bèl desmostrada,
Sī d'óstes gran virtùs şëgn la plù grana!
Kiló gnidĕ a la térza alba sùn plaza!
144 Také i la tacarons a këla raza.

Gnidĕ con bones érmes bëgn temprades,
Stlóp torèdĕ, kĕ tirĕ a la segùda,
Inch lances, şables taiëntes, amorades,
Dĕ bones falč con dër bona batùda.
Fùrchies longies, spizades in dertùra,
150 Gonót sperimentades tĕ coltùra!“

Inscí l'ombólt. La gënt iló abinada
Sĕ despartëš, per ostërīs, per strades,
Per chiaşes, per mažons e trùs slargiada;
A chiacoles, a crist' e blastemades
Contra Ampezan' e Chiadorins petades
156 A fat na fin la noet e les snortlades.

Dùt' s'ingigna pró: Stlóp da rùgea nëten,
I féž bī liciorënt', kĕ dùt sdlomina;

Bī tóc' dĕ plom tĕ gran fanùces mëten
Sùra fùc, tiza spó e tiza e cogina;
Del plom dlighè, gnùt brụm, fégen les bales,
K' impè dĕ nodri vè per l plù mortales.

Nót da spavënt á i féorz tĕ sùs fogines,
L mantež sòfla scèc féẓ locomotiva;
La móra amóra andèles fines fines;
Scèc gëma ki è feri tĕ la chiér viva,
Inscí gëma l' ancùgn sòt martelades,
Con gran fórza da l' alt in bas tomades.

Fant', fancèles, mitons, mitans sĕ spaza,
Vèdli, vèdles, jon', jones salta e laòra,
Maròres e Maròi dĕ vigni raza,
Dùt' va, salta, sĕ spaza tért, adòra,
Dùt' pórta, tira, zéra val per téra,
Gran, pič, bùrt, bèl, ël, ëla pënsa a véra.

Desmentiá rèsta chiamp e pra e campagna;
Inkina mai l bestiam pél, sen resëntĕ;
Les pùres vachies sòt al tëmp sĕ bagna;
Les fancèles d' avëi tëmp pél kĕ stëntĕ
Dĕ daori a vachies, bīsces, chiòres stala,
Olá kĕ zënza bëgn da inrè val fala.

L' alba, da mantèl griš blankič corida,
Arbasava bèl plan da les pizades,
Kĕ dĕ la Plī con bèla rendenida
La gran chiampana tlama les armades
Dĕ la comùn a gran e ria vendëta,
Comùn, capa dĕ dùta la bakëta.

Ingigná vëgni dùt' a la tlamada,
Armé vignùn a sùa bèla manīra;
Comandant è l Bracon dĕ këla armada,
K' ad ater k' a vendëta ṣëgn nĕ ṣira;

Só chiaval, dĕ san Iòrz pórtel la sèla,
192 K'a arpé dal Sant dĕ Brac la parentèla.

In trëi squadres partëš l Bracon l'armada:
Ki k'è dĕ stlóp armá, ki féž la prụma;
Seconda dal Bracon è nominada
Këla, k'á súl chiapèl cocarda brụma
Ed è armada dĕ fúrchies longies spizes,
198 Bones da tó l nemic jú dĕ les pizes.

Dĕ ki kĕ portā şables liciorëntes
E vèdles lances fő la térza fata.
In lignes bèles longies, mò bëgn strëntes
Comanava l Bracon ki k'ĕ t' na pata:
Diž lignes n'ël in dút iló slargiades
204 De cincanta òmi l'úna, bëgn comp'dades.

Con devozion ascòlten spó la mësa,
Kĕ diš iló l bon prò per ëi tĕ dlīža;
I Maròi recomana, scèc an dësa,
Sé instëš al Şior dĕ këla chiaşa griža,
K'è defóra dĕ picera aparënza,
210 Š'ël nẹ̆ fòs da itĕ Cristo in gran prežënza.

La benedešion dada gienerala
Asegorëia a ki bon' Maròi la vita
In l'ater mon felizĕ ed imortala,
Olá kĕ dút' féž trés e trés bèla ita;
Coragio ciafa inscí la bèla armada
216 D'èster ten cúrt dĕ gloria coronada.

In movimënt sĕ mët spó les colones,
Vérs Val dĕRúdo va la gran armada
Sú la sciabla les érmes bèles, bones;
Ki dai stlóp èl k'insëgna la gran strada;
La seconda colona féž les şables,
222 La térza les gran fúrchies sú les sciables.

L Bracon, l gran comandant, këł-va danfóra,
Senté sún só chiaval, blanc scèc nëi frëscia;
Sopérb è l bon chiaval dĕ súa bèl' óra,
K' ël féž a discendënza Braconëscia;
Con sú oedli plëgns dĕ fúc, còl chiè alt in aria
228 Batel còi férz na marcia dút salvaria.

Con var peşóc va inant la bèla armada,
Pasa e lascia inaó l bèl bagn dĕ Cortina;
— Nó la planúra sòt l Cristal slargiada,
Mò Cortina maròra, la ladina —;
Dlongia l léc, blót, š' ël nĕ patëš la súta,
234 Pasa i Maròi con marcia dlonc bëgn stlúta.

Inkina a Támers van per la valada,
La mont rica dĕ bèles gran pastúres.
Al sëgn del comandant frëma l' armada
A mèz ki crëp sún këles gran planúres:
Palsé lascel la gënt con bèla crianza,
240 Spó con úž tléra a këla comúnanza:

„Kiló", digel, „tĕ kesta gran planúra
Sará la šórt incú o doman deziža
Tra nòs e ki d' Ampëz e dĕ Chiadúra;
Man'gèdĕ úš stlóp, k' è sta ben'dis tĕ dlīža,
Adorèdĕ les lances bëgn spizades,
246 Les şables inch da espért' dër amorades!

Dai Lombért' defenèdĕ les pastúres!
Dĕ dút Marò vè këstes la rikëza;
Zënza monts, zënza bósc e ožoradúres
— Di l pói zënza menti e con gran frankëza —
Podès arbandoné kesta valada,
252 Dĕ bèles monts e bósc' incercenada.

Dai Lombért' defenèdĕ les campagnes,
Dĕ bèla blava ghéla dlonc corides!

Defenèdĕ dai giat' lombért' les liagnes!
Ostes bèles aváres dlonc florides
Vardède, defenèdĕ, costodidĕ,
Dad ëles i golùš da lonč tegnidĕ!

Dai Lombért' defenèdĕ les tlapades
D'ùš bī manşons sùn Fanes e Fodara,
Inch i vidī, les vachies pascentades,
Dĕ benestanza zérta e gran capara!
Dal lù les bīsces spavies defenèdĕ,
Dal valtù les giarines stravardèdĕ!

Dai Lombért' defenèdĕ spó óstes ëles,
Sī k'ëles sibĕ bèl dī maridades,
Sī chiamó jones bèles, inscèc stëles,
Da òs, bī jon', per crestianes aspirades!
Defenèdĕ les chiaşes da sbarades
Dad Ampezan' e Chiadorins menades!

Dai Lombért' defenèdĕ les creatùres,
Ùš mitons, les mitans bèl inozëntes!
Defenèdĕ d'ùš angioi les figùres,
D'ùš gran' amòrz les flames dùt lorëntes!
Dai rī variui ùš bī pici agnī vardèdĕ,
K'ëi n'i pórtĕ dĕ mèz e skérz', parèdĕ!

Gni gnarái ki d'Ampëz e dĕ Chiadùra,
Scèc m'á conté les spis da mé spedides,
Con gran fórza e chiamó plù gran bravùra
Doman adòra; inscí diš nóstes guides.
Salodè i orons con bùrtes zeremonies,
Kĕ nes laldĕ chi lafóra nóstes monies.

Per fa ai Lombért' plù bèla e plù gran fèsta,
Despartirons la trùpa in trëi partides:
I armá dĕ lances vadĕ sùn la crèsta,
Dlongia Sénes, da troeč coriùš kirides;

L Valon dĕ Rùdo tól ki da les fùrchies,
288 Dër bëgn fates dai espért' e bravi Bùrchies.

T'a Pè dĕ Rù vè ki dai stlóp kĕ rèsta,
Scognùs da crëp e lëgns e cói e colines;
Iù rèst con ëi per scomencé la fèsta
Sòt kiš crëp plëgns dĕ bèsties salvergines;
Sëgn darons ai atri a son tlér dĕ trombëta,
294 Can kĕ l'onòr i kërda e la bakëta."

Inscī digeō l Bracon a këla armada.
I Maròi, dùt contënt' dĕ sùs paróles,
Conëš del comandant la mënt scicada
E dùtes sùs azions dĕ bones scóles;
Sùs paróles apróvi con ligrëza
300 Stiman a sù consëis con contentëza.

Sùs paróles á dit l Bracon apëna,
Kĕ rùa da Pè dĕ Rù n spion con gran prèscia;
Dal salté sĕ pól tó l flè con gran pëna;
Dùt degoran dal soiùs tòmel da nèscia;
L guant dùt stracé ed aoşè a tëmp e tempèsta
306 Desmòstra kël crestian nemic dĕ fèsta.

Dan dal gran comandant, tegnan na maza,
Digel, scèc sùst', paroles destacades:
„Şior comandant, Lombért' — Talian' — ria raza,
Pasé Cortina — Botostagn — Palsades,
Aqua dĕ Campo Croce — chiara, chiara!
312 Lombért' maladët' — prëš prëš sùn Fodara!"

L Bracon, aldí l lingaz dĕ kël persona,
Ordinëia, scèc ël è dit, les partides;
Vignùna tól sùa strada bèla e bona,
Va per sëmenes rīs o bèl saorides;
Scognùs da crëp, colines e pizades
318 Spèti d'i rī Lombért' les gran armades.

Mò kël dí ái péž e tría, kĕ nia nĕ vëgnĕ;
Les ambrís mető man dĕ sĕ fa granes,
Plënes dĕ giéložia, kĕ sorëdl rëgnĕ
Sù per Sénes, Fodara ed it per Fanes;
Bëgn tőš rëgna la noet per la valada
324 E sepolëš tĕ scoritè l'armada.

Dùt è kīt, destodá i fùc' dĕ l'armada;
Ia dő l Cristallo sù léva la lùna,
Bèla grana, bèla còlma, argentada;
Jù in fonz del mér, lascé iló ála sùa cùna
Per fa vižita al cīl cori dĕ stëres
330 E fa a la téra vèzĕ dĕ chiandëres.

Indorades d'i crëp les gran pizades
Sĕ salùda da lonč con maéstè tra ëles
E sĕ la rí del sën dĕ les armades,
Kĕ dórm, ilominades da les stëles,
A sù pīš, da bùr sogns soënz tormentades
336 E dal frësc sëc e taiënt gonót scasades.

Dĕ bóta va la lùna, pasa Fóses,
Fanes granes e piceres, Varèla,
Boá, Pisciadú, sparëš spó sùra Dóses
Con lụm blankicia, smórta plù kĕ bèla;
Só régno mësla zèdĕ a lụm plù tléra,
342 Kĕ colorëš dĕ sanc la gran Fodéra.

Mò dan sorëdl levá è ki dĕ Chiadùra,
Con ëi ki dĕ Cortina, l'amirada;
Descedé i á dĕ Fodara la ferdùra,
Dĕ brožа sùl doman acompagnada;
Con ciócio èga dĕ vita bèl snèl boiùda
348 I resorëš inscic les flụs l'insciùda.

Nia n'ái chiamó bampé ki dĕ Chiadùra.
„Degùn prigo n'èl", diš les spis talianes,

„Nia n' èl da odëi të kesta crepadúra;
I Maròi ó condúš it na òta les manes
Denan kë gni a chiaré dë sús pastúres
354 Kiló sún kestes bèles gran largúres."

I Chiadorins ed Ampezan' s' abina,
In marcia zënza val pòra së mëti;
Segúš së vèghi şëgn da gran revina.
Dő n bèl chiamúrč, kë sciampa iló, stlopëti:
Falé fali la bèstia salvergina,
360 Mò i brái Maròi, ki á aldi ki dë Cortina.

I Talian' arbandona gran Fodara
Con var lişīr calan vérs la planúra;
Zënza ordin vai, ed olá degún' në chiara;
Per crëpes, críodes, sëmenes, pastúra,
Dút' despartis, vérs Pè dë Rú sen vëgni,
366 Da la pért d' i Maròi scognús së tëgni.

Scèkë vèspes ten còlp só ospá arbandona,
Të súa péž da val rī mụt destorbades,
Zënza desfarenziè intenzion ria o bona,
Da rabia mates jóra a gran şenades
E vendikëia súl prụm k' ëles inconta
372 Còl agëi la ria bérta a ëles injonta:

Nó atramënter salta inch i Maròi fóra
Da këles búžes e da ki andri e crëpes
Per mët şëgn Ampezan' in gran malóra,
Per romp ai Chiadorins costëis e rëpes,
Per fa na fin a këla gënt lombérda,
378 Kë mët a dút, tút fóra l dërt, a vérda.

Les dús armades scraia con gran orlades;
I crëp incërc respògn con rendenides;
Da vigni pért splondrons e stlopetades,
Da les fomades crëp, pizes corides;

Mindechiè dĕ val òm na gran tomada,
Da val blastëma o inòm sant compagnada.

Les bales scíora, i crëp, les valz brontòra;
Les bales jóra, jóra con prestëza;
La gënt, Ladins, Talian', tòma e berdòra,
Kël tĕ la val, kël ater sun n' altëza,
Coris in pért da saš e pères lótes,
Sī da les bales, sī dad atres bótes.

I Maròi è bravi, tira, tòca, còpa;
A la mórt, chiez k' ëi vèga iló, destini;
Olá kĕ l stlóp, la mira a gi s' intòpa,
Pŭri Lombért', a gran pëna iló fini,
Na pért tĕ bŭžes, d' atri sŭn colines,
Lonč da Ampezanes, lonč da Chiadorines.

L Bracon nĕ mët a vérda a lancia o a bales;
Sporoman val scèc saíta per planŭra,
Per colines, per bósc', per valz, per pales;
Dŭra scèkĕ la mórt ál chiaradŭra;
La mórt pórtel, olá k' el rŭva e pasa:
Vignŭn a odëi l Bracon zitra e sĕ scasa.

Dan i Maròi, t' la man la şabla in aria,
Sŭn só chiaval pél angiol dĕ vendëta;
A braúra i sŭ amonëscel straordinaria,
L Bracon, la flụ, l' onòr dĕ la bakëta.
„Meşorèd', stlopetèd', copèd', mazèdĕ,
Batèdĕ e dan dal dŭt n' i la zedèdĕ!"

L chiè in dòi tóc' a Giovanni d' Aquabona,
A Béppo d' Alverá mazel con fórza
Con sŭa spada fornida dĕ corona;
La crëpa còl cervèl scèc vèdla scórza
Trapásel a Gostin dĕ Bigontina,
Nó atramënter al Kèco dĕ Cortina.

Agaiè l chiè á l bon Bracon con còlp dĕ spada
A Bérto dĕ Pezíĕ e a kĕl dĕ Mortişa,
Ṇasciùs trami da gënt d'Ampëz stimada;
A Carlo dĕ Pecól, nó a kĕl d'Inzişa,
A Tita dĕ Staolín, bon da fa crignes,
A Felizĕ, gran contadin dĕ Crignes.

A Tònĕ dĕ Varvèi ál dé na sbod'lada,
Inscí chiamó a Vighil dĕ Chiamùléra;
A Crestófo dĕ Zuél dál na forada,
K'i stentins pica lonc' jù inkina a téra;
A Flip dĕ Lacedél ál ròt les rëpes
E l'á mazé da iló sòt këles crëpes.

Chièz kĕ l Bracon inconta, tòma a téra;
A Mènec dĕ Méléṙs tólel na sciabla,
Dal mé, k'ël á, féž kĕš na hùrta véra;
Mò kĕl dĕ Brac con còlp foriùs dĕ şabla
Táia a Mènec bèl a mèz la giama dërta,
K'ël tòma coletan per na pala ërta.

Nia mīch n'i vála a Gigi, l jon dĕ Ronco;
L Bracon l laòra dĕ vigni vérs còl'érma,
K'impè den jon somëiel in últim n monco;
Ah, l Bracon, l mestīr sal kĕl dĕ caşérma;
Pašion nĕ n'ál degùna kĕl tĕ véra,
Bèl t'i sal, can kĕ dùt colëta a téra.

L Bracon sporomëia vérs Stèfo dĕ Coiana,
Kĕ còl stlóp féž gran dan a nosta armada;
Şablada i dál tan stérscia e tan stragrana,
Kĕ la şabla tĕ téra s'è fichiada,
Dŏ avëi parti in dùs pérts Stèfo valives,
Kĕ sĕ moiova chiamó n pèz dŏ scèc vives.

Insci fageŏ l Bracon con sùa gran fórza;
Dùt batel con la şabla taiënta a téra;

In pèč chièz k' ël inconta va scèc scórza;
Ël bat e fichia, taia, spedicia, zéra;
Col bon éžémpio val da bráo danfóra
450 Ed insëgna ai Maròi la sórt dě l' óra.

I Maròi, stlèt' ně n' èşi, tira e sbara,
Meşúra bëgn e véga spó la bala;
Becaría fégi búrta sòt Fodara,
Olá kě Chiadorins e Ampezan' bala,
Bala l búr bal dě mórt con gran ostiades
456 E cògora e berdòra con orlades.

Mò chi i Lombért' da desprigè ně fóvi,
Cīs i Ampezan', k' é plëgns dě gran bravûra;
Con sús sprinzes dě dër bī còlp fageóvi
E reşodā gonót ki jún planúra;
Gran bría dévi per èster ëi desúra,
462 Ed i Maròi jú tě la gran pastúra.

I Talian' fóva troeč scèkě les mòsces;
Vigni momënt n' odón dě noeves skīres,
Scèc té bīsces, kě salta pró les bròsces,
Trates tě ki stalòt' t' vèdles scalīres;
Plú k' ëi tòma, tocá da dúres bales,
468 Plú spëš sě mòstri trés sún këles pales.

Scèkě les mòsces, gnúda k' è l' insciúda,
Cër còpes dě lat plënes şëna e jóra,
E lèca e ciúcia e mai nó ně sě múda;
Parades spó dě mèz da sorá fóra
Vëgneles prëš indő in plú gran armada
474 E scomëncia batalia plú indiaolada:

Nó atramënter bolī cër les pizades
D' i Chiadorins ed Ampezan' l' armada
Sòt gran Fodara in spëses, gran tlapades;
Pará dő pizes, crëp con gran tonada.

Gnivi fóra ten cùrt in plù gran skīres
480 E scomenciā la véra con plù mires.

Scèc dòi bagót', can k' ëi dal sën sĕ tùcia,
In prụma féž, scèc ëi kirís matades,
Spó zèsa var a var e mai nĕ mùcia,
Mò revá, sù les bèles pascentades,
A gran distanza vëi ten còlp s' imponta,
486 E con bùrtes sbonfades spó s' inconta:

Inscí fageő chi këles dùs armades:
Ṣëgn tomades con spënta spaventòṣa
Una sùl' atra a dades e dramades;
Dő bùrtes gran forades sgricioròṣes
Sĕ despartësci indő, armada da armada,
492 Per seghitè la véra sfogatada.

Les valz, colines, bùžes è corides
Dĕ Lombért', mórt' in këla bùrta véra;
D' atri scraiava dal mé dĕ les ferides,
Sdraiá iló zënza remèd sùn këla téra;
I san', scèc nia nĕ fòssa, pasa dlongia
498 Zënza sĕ tó per ki feris bría longia.

Mò inch pró i Maròi è la sègra destorbada,
Inch sùs lignes è gnùdes troep plù tléres
E la mèža d' i combatant' calada;
Té spëiṣeš pé ai Maròi troe masa chiéres;
Gran è l nùmer, kĕ mës pati e kĕ gëma,
504 Gran inch dĕ ki k' è mórt', libri da tëma.

Destenùs mórt' tĕ këla gran planùra
Fő Páol dĕ Colač, Tita dĕ Fordóra,
Trami dòi jon', dĕ córp bī e dĕ statùra;
Da la lista d' i vis á chi trat fóra
La Mórt dòi jomelins da Meṣavila,
510 Bérto, fi sòl e ric dĕ Pedevila.

Mórt' fõ da bales bëgn tel chiè tocades
Francësc dĕ Rù ed Ožèp vèdl dĕ Fornacia;
Pīr dĕ Frontù á ciafé dùs stlopetades,
Nia dĕ manco l bèl jon Gório Paracia;
A Flip del Moradú odõn les cervèles,
Kĕ gnī fóra, inscí a Guido da Chiaşèles.

Tomé e mórt è da ilò këł dĕ Corcèla,
Destenù tĕ na bùža bèla sòta;
Súra d' ël Bépo, l bèl jon dĕ Corgèla;
La crëpa ái trami dòi da mèz ía ròta;
Dĕ Chianoré l Jócl dórm sù na colina,
L chiè fracacé da bala chiadorina.

Dĕ Pradùč Ièrgl, dĕ Fùr l ric patron Tita,
Dĕ Cùrt Ožèp, dĕ Pinchia l Pedevila,
Dĕ Pedagá Matī, këł dĕ Meghita,
Dĕ Solar Franzl e l bèl Sépl Somavila,
Dĕ Flóo Martin, Zénz dĕ Pèra Forada
È sta copá sù n cól da na sbarada.

Valentin Bùrchia, Carlo dĕ Valgiára,
Felizĕ dĕ Miscí, Jan dĕ Cortina,
Šimon dĕ Pòz e Tònĕ e Adam dĕ Miára,
Kiš è spantiá e mená tĕ gran revina
Dai lastons, saš e pères dĕ Fodara,
Dai rī Lombért' mená per ria capara.

Feris n' èl troeč, kĕ gëma e sĕ lamënta:
Nazio d' Alnëi, kirí da les Maròres,
Per èster bèl e ric e zënza stënta;
Blaš dĕ Crëpa, mercant dĕ pèlz dĕ chiòres,
Ernést dĕ Rās, Rodolfo dĕ Slaròta
Sta dùt' iló bī kīt', sforzá da giama ròta.

Ižidóro dĕ Bièi, dĕ gran rikëza,
Zénzo dĕ Chianacëi, ric dĕ campagna,

Dai póst' scognùs sĕ lévi dùt' atira,
Salté salti da olá kĕ l șèlo i tira.

Scèc léc stlùt dùt incërc da la natùra,
Can k'ël pó da val pért fa na sbrocada,
Tól saš e lëgns intīrz, tóc' dĕ pastùra,
Chiamp, pra, chiașes, mažons tē na stlop'tada
E cụr dùt cant dĕ smòia, dĕ róa slargiada,
Olá kĕ l'èga pasa e sĕ féž strada:

Inscí vëgn șëgn ten còlp con sbonf e fórza
Dĕ Sënes, del valon dĕ Rùdo armada,
Fornida d'érmes taiëntes scèkĕ smórza,
Agozades con dër bona amorada;
Rendeni fégi, scraian con ūž salvara,
Dùt' ki crëp, Sénes, Fanes e Fodara.

Șëgn scomëncia la véra spaventòșa
Contra ki dĕ Chiadùra e de Cortina,
Sërá it da vigni pért da gënt rabiòșa
Per litighes, kĕ mai nĕ rùa e ne fina;
L sën da an' ed an' tegni it, șëgn ciafel aria
E romp fóra con fùria dùt salvaria.

I Maròi, trasportá da rabia vércia,
Bat in tóc', féž dùt pèč dĕ chièz k'ëi inconta.
Scèc cér dotòrz, per tó a amaré la mércia,
Taia, bëgn kĕ l'amaré sĕ para e imponta,
Dùt l córp in tóc' e l lascia zënza vita,
Contënt' d'avëi podù fa dĕ bèla ita:

Inscí trata i Maròi ki dĕ Chiadùra;
Ëi táia, fòra, vëi pëta, bat e zéra
E sbodelëia dùt cant a gran tortùra
Chièz k'ëi vèga toran pért a la véra;
Șables, lances, stlóp, fùrchies e manáres,
Këstes è dĕ kël dí les bùrtes ares.

Bažilio dĕ Runcač è scèc na fùria;
Con na manára in man batel a téra
Chièz k'ël inconta, rī angiol dĕ la mụria;
Con gran fringòns odŏn fagean la véra
E Téodóro e Mikīl, trami dĕ Cósta;
612 Dĕ mórt segùda è ki dòi la ria pósta.

Con distenzion tra ki da les gran lances
Fichia Léžio, Toméš, Laorënz da Brùscia;
Al nemic déora ki vënter e pances
Scèc brítola dĕ nùš déora la scùscia;
Les pèdies dĕ ki trëi vè dlonc marsciades
618 Da ferides e bùrtes sanlasciades.

Dĕ fùrchia i capi è Lùpo dĕ La Sala,
Só bon compagn Linért, nasciù s'a Fréna,
Plazido dĕ Plazóres, bon tĕ stala,
Ùgo d'Andrám, dĕ Bérto fi e dĕ Ména,
Silvèster dĕ Stivé, l plù jon d'armada,
624 Chiašan dĕ Caşun, l prụm dĕ la tlapada.

Di ves òi şëgn chiamó i plù bon' dĕ şabla:
Amadío dĕ Janin, Gabriél dĕ Cròsta,
Bernért d'Aròt, k'ava perdù na sciabla,
Pio dĕ Plaza, con pèl del mùs bèl ròsta,
Domënĕ dĕ Fordí, Páol dĕ Costata;
630 Dĕ şabla fóva i miùs kis dŏ la rata.

Bùrta, grana, crodèla e spaventòşa
È tra Maròi e Lombért' t'a Rù la véra;
Tamers, la bèla mont, per ciùf coriòşa,
È corida dĕ mórt', jetá per téra;
Ël n'è dĕ Maròi, plù n'èl dĕ Chiadùra,
636 Kĕ dórm per trés sùn këla gran largùra.

I Chiadorins ed Ampezan' la zèdĕ,
Incercená da trëi pérts scèc ëi fóva;

La maiú pért mës mori zënza remèdĕ,
D'atri sciampā dĕ chi vérs k'ëi podóva,
Mò gonót fői fermá da na sbarada,
642 Per comiè dai Maròi dő d'ëi tirada.

Fenida vè tra Ampëz, Marò la véra,
La vitoria a costé troep e chi masa;
Col'tada vè dĕ sanc dùta la téra,
Aspeté pón iló troepa érba grasa.
I Maròi, la vitoria ái davagnada
648 E i Chiadorins á tùt la retirada.

Destenùs è i Talian' iló per téra;
Tra i mórt' èl i feris, kĕ baodiëia e gëma,
Sĕ berdòra, sĕ palpa, tira e zéra,
Scráia, prëia, chiara, despèra con blastëma;
I Maròi vèga i mórt' e les ferides,
654 Mò les ingiuries n'è chiamó fenides.

Dùt ten còlp diš n Marò dĕ gran sapiënza:
„Vadagnè ons şëgn con pëna la vitoria,
Fat ons la véra con inteligiënza;
Meritè zënza dùbĕ ons dùt' gran gloria;
Bon féž dő gran' strabač picera fèsta,
660 Şëgn kĕ la gënt è bëgn saorida e mèsta.

La fèsta, k'i á tel chiè, è dĕ les plù bèles:
Kidlè kidlons tĕ kesta gran planùra,
Nó per pèst forni sù dùt dĕ cordèles,
Mò per gloria ed onòr e per bravùra;
La pastùra kiló sī la kidlára,
666 Ëla è bèla da plan scèkĕ n'avára!

I mórt' talian', destrat' per les colines,
Ki sī, bī vërt' a dërta sù, nùš kīdli!
Per cògores les tèstes chiadorines
Nes servirá, magari chi da pīdli!

In pèč chièz k'ël inconta va scèc scórza;
Ël bat e fichia, taia, spedicia, zéra;
Col bon éžémpio val da bráo danfóra
450 Ed insëgna ai Maròi la sórt dĕ l'óra.

I Maròi, stlèt' nĕ n'èşi, tira e sbara,
Meşúra bëgn e véga spó la bala;
Becaría fégi búrta sòt Fodara,
Olá kĕ Chiadorins e Ampezan' bala,
Bala l búr bal dĕ mórt con gran ostiades
456 E cògora e berdòra con orlades.

Mò chi i Lombért' da desprigè nĕ fóvi,
Cīs i Ampezan', k'é plëgns dĕ gran bravûra;
Con sús sprinzes dĕ dër bī còlp fageóvi
E reşodā gonót ki jún planúra;
Gran bría dévi per èster ëi desúra,
462 Ed i Maròi jú tĕ la gran pastúra.

I Talian' fóva troeč scèkĕ les mòsces;
Vigni momënt n'odón dĕ noeves skīres,
Scèc té bīsces, kĕ salta pró les bròsces,
Trates tĕ ki stalòt' t' vèdles scalīres;
Plú k'ëi tòma, tocá da dúres bales,
468 Plú spëš sĕ mòstri trés sún këles pales.

Scèkĕ les mòsces, gnúda k'è l'insciúda,
Cër còpes dĕ lat plënes şëna e jóra,
E lèca e ciúcia e mai nó nĕ sĕ múda;
Parades spó dĕ mèz da sorá fóra
Vëgneles prëš indő in plú gran armada
474 E scomëncia batalia plú indiaolada:

Nó atramënter bolī cër les pizades
D'i Chiadorins ed Ampezan' l'armada
Sòt gran Fodara in spëses, gran tlapades;
Pará dő pizes, crëp con gran tonada.

Gnivi fóra ten cùrt in plù gran skīres
E scomenciā la véra con plù mires.

Scèc dòi bagót', can k' ëi dal sën sĕ tùcia,
In prụma féž, scèc ëi kirís matades,
Spó zèsa var a var e mai nĕ mùcia,
Mò revá, sù les bèles pascentades,
A gran distanza vëi ten còlp s' imponta,
E con bùrtes sbonfades spó s' inconta:

Inscí fageő chi këles dùs armades:
Şëgn tomades con spënta spaventòşa
Una sùl' atra a dades e dramades;
Dő bùrtes gran forades sgricioròşes
Sĕ despartësci indő, armada da armada,
Per seghitè la véra sfogatada.

Les valz, colines, bùžes è corides
Dĕ Lombért', mórt' in këla bùrta véra;
D' atri scraiava dal mé dĕ les ferides,
Sdraiá iló zënza remèd sùn këla téra;
I san', scèc nia nĕ fòssa, pasa dlongia
Zënza sĕ tó per ki feris bría longia.

Mò inch pró i Maròi è la sègra destorbada,
Inch sùs lignes è gnùdes troep plù tléres
E la mèža d' i combatant' calada;
Té spëişeš pé ai Maròi troe masa chiéres;
Gran è l nùmer, kĕ mës pati e kĕ gëma,
Gran inch dĕ ki k' è mórt', libri da tëma.

Destenùs mórt' tĕ këla gran planùra
Fő Páol dĕ Colač, Tita dĕ Fordóra,
Trami dòi jon', dĕ córp bī e dĕ statùra;
Da la lista d' i vis á chi trat fóra
La Mórt dòi jomelins da Meşavila,
Bérto, fi sòl e ric dĕ Pedevila.

Mórt' fõ da bales bëgn tel chiè tocades
Francëse dĕ Rŭ ed Ožèp vèdl dĕ Fornacia;
Pīr dĕ Frontŭ á ciafé dŭs stlopetades,
Nia dĕ manco l bèl jon Gório Paracia;
A Flip del Moradú odõn les cervèles,
516 Kĕ gnī fóra, inscí a Guido da Chiaşèles.

Tomé e mórt è da iló kël dĕ Corcèla,
Destenŭ tĕ na bŭža bèla sòta;
Súra d'ël Bépo, l bèl jon dĕ Corgèla;
La crëpa ái trami dòi da mèz ía ròta;
Dĕ Chianoré l Jócl dórm sŭ na colina,
522 L chiè fracacé da bala chiadorina.

Dĕ Pradŭč Ièrgl, dĕ Fŭr l ric patron Tita,
Dĕ Cŭrt Ožèp, dĕ Pinchia l Pedevila,
Dĕ Pedagá Matī, kël dĕ Meghita,
Dĕ Solar Franzl e l bèl Sépl Somavila,
Dĕ Flóo Martin, Zénz dĕ Pèra Forada
528 È sta copá sŭ n cól da na sbarada.

Valentin Bŭrchia, Carlo dĕ Valgiára,
Felizĕ dĕ Miscí, Jan dĕ Cortina,
Šimon dĕ Pòz e Tònĕ e Adam dĕ Miára,
Kiš è spantiá e mená tĕ gran revina
Dai lastons, saš e pères dĕ Fodara,
534 Dai rī Lombért' mená per ria capara.

Feris n'èl troeč, kĕ gëma e sĕ lamënta:
Nazio d'Alnëi, kirí da les Maròres,
Per èster bèl e ric e zënza stënta;
Blaš dĕ Crëpa, mercant dĕ pèlz dĕ chiòres,
Ernést dĕ Rās, Rodolfo dĕ Slaròta
540 Sta dŭt' iló bī kīt', sforzá da giama ròta.

Iždóro dĕ Bièi, dĕ gran rikëza,
Zénzo dĕ Chianacëi, ric dĕ campagna,

Dai póst' scognùs sĕ lévi dùt' atira,
576 Salté salti da olá kĕ l ṣèlo i tira.

Scèc léc stlùt dùt incërc da la natùra,
Can k' ël pó da val pért fa na sbrocada,
Tól saš e lëgns intīrz, tóc' dĕ pastùra,
Chiamp, pra, chiaṣes, mažons tē na stlop'tada
E cụr dùt cant dĕ smòia, dĕ róa slargiada,
582 Olá kĕ l' èga pasa e sĕ féž strada:

Inscí vëgn ṣëgn ten còlp con sbonf e fórza
Dĕ Sënes, del valon dĕ Rùdo armada,
Fornida d' érmes taiëntes scèkĕ smórza,
Agozades con dër bona amorada;
Rendeni fégi, scraian con ūž salvara,
588 Dùt' ki crëp, Sénes, Fanes e Fodara.

Ṣëgn scomëncia la véra spaventòṣa
Contra ki dĕ Chiadùra e de Cortina,
Sërá it da vigni pért da gënt rabiòṣa
Per litighes, kĕ mai nĕ rùa e ne fina;
L sën da an' ed an' tegni it, ṣëgn ciafel aria
594 E romp fóra con fùria dùt salvaria.

I Maròi, trasportá da rabia vércia,
Bat in tóc', féž dùt pèč dĕ chièz k' ëi inconta.
Scèc cér dotòrz, per tó a amaré la mércia,
Taia, bëgn kĕ l' amaré sĕ para e imponta,
Dùt l córp in tóc' e l lascia zënza vita,
600 Contënt' d' avëi podù fa dĕ bèla ita:

Inscí trata i Maròi ki dĕ Chiadùra;
Ëi táia, fòra, vëi pëta, bat e zéra
E sbodelëia dùt cant a gran tortùra
Chièz k' ëi vèga toran pért a la véra;
Ṣables, lances, stlóp, fùrchies e manáres,
606 Këstes è dĕ kël dí les bùrtes ares.

Bažilio dĕ Runcač è scèc na fùria;
Con na manára in man batel a téra
Chièz k'ël inconta, rī angiol dĕ la muria;
Con gran fringòns odőn fagean la véra
E Téodóro e Mikīl, trami dĕ Cósta;
Dĕ mórt segùda è ki dòi la ria pósta.

Con distenzion tra ki da les gran lances
Fichia Léžio, Toméš, Laorënz da Brùscia;
Al nemic déora ki vënter e pances
Scèc brítola dĕ nùš déora la scùscia;
Les pèdies dĕ ki trëi vè dlonc m.rsciades
Da ferides e bùrtes sanlasciades.

Dĕ fùrchia i capi è Lùpo dĕ La Sala,
Só bon compagn Linért, nasciù s'a Fréna,
Plazido dĕ Plazóres, bon tĕ stala,
Ùgo d'Andrám, dĕ Bérto fi e dĕ Ména,
Silvèster dĕ Stivé, l plù jon d'armada,
Chiašan dĕ Caşun, l prum dĕ la tlapada.

Di ves òi şëgn chiamó i plù bon' dĕ şabla:
Amadío dĕ Janin, Gabriél dĕ Cròsta,
Bernért d'Aròt, k'ava perdù na sciabla,
Pio dĕ Plaza, con pèl del mùs bèl ròsta,
Domënĕ dĕ Fordí, Páol dĕ Costata;
Dĕ şabla fóva i miùs kis dő la rata.

Bùrta, grana, crodèla e spaventòşa
È tra Maròi e Lombért' t'a Rù la véra;
Tamers, la bèla mont, per ciùf coriòşa,
È corida dĕ mórt', jetá per téra;
Ël n'è dĕ Maròi, plù n'èl dĕ Chiadùra,
Kĕ dórm per trés sùn këla gran largùra.

I Chiadorins ed Ampezan' la zèdĕ,
Incercená da trëi pérts scèc ëi fóva;

La maiú pért mës mori zënza remèdĕ,
D'atri sciampā dĕ chi vérs k'ëi podóva,
Mò gonót fői fermá da na sbarada,
642 Per comiè dai Maròi dő d'ëi tirada.

Fenida vè tra Ampëz, Marò la véra,
La vitoria a costé troep e chi masa;
Col'tada vè dĕ sanc dùta la téra,
Aspeté pón iló troepa érba grasa.
I Maròi, la vitoria ái davagnada
648 E i Chiadorins á tùt la retirada.

Destenùs è i Talian' iló per téra;
Tra i mórt' èl i feris, kĕ baodiëia e gëma,
Sĕ berdòra, sĕ palpa, tira e zéra,
Scráia, prëia, chiara, despèra con blastëma;
I Maròi vèga i mórt' e les ferides,
654 Mò les ingiuries n'è chiamó fenides.

Dùt ten còlp diš n Marò dĕ gran sapiënza:
„Vadagnè ons şëgn con pëna la vitoria,
Fat ons la véra con inteligiënza;
Meritè zënza dùbĕ ons dùt' gran gloria;
Bon féž dő gran' strabač picera fèsta,
660 Şëgn kĕ la gënt è bëgn saorida e mèsta.

La fèsta, k'i á tel chiè, è dĕ les plù bèles:
Kidlè kidlons tĕ kesta gran planùra,
Nó per pèst forni sù dùt dĕ cordèles,
Mò per gloria ed onòr e per bravùra;
La pastùra kiló sī la kidlára,
666 Ëla è bèla da plan scèkĕ n'avára!

I mórt' talian', destrat' per les colines,
Ki sī, bī vërt' a dërta sù, nùš kīdli!
Per cògores les tèstes chiadorines
Nes servirá, magari chi da pīdli!

Trëi bót' poròm orons bëgn nes conzèdĕ;
La kidlára argignèdĕ e spó tirèdĕ!“

Da dút' è la propósta bëgn laldada;
Chiamó na òta scomëncia l júc dĕ véra,
Mò còi feris e mórt' l' án impiantada,
Kĕ zënza aiút e defèža è ilό per téra;
Chiès e córp plú dĕ dòi cënt prëš abinen,
Con kël búr júc ki púri mórt' scintinen.

L comandant, l pròs Bracon, vëgn dĕ Fodara
Dό avëi paré in malóra l rèst dĕ Chiadúra;
Ël vëgn sún só chiaval ed atri para;
Sporoman val per këla gran largúra,
Rúva, l chiaval dút mól, sún këla plaza,
K' è dal júc indiaolé agiada e dút paza.

L Bracon vèga dan ël lá gran vergògna;
Ël chiara dī e nĕ pό crëi kël k' ël vèga:
I sú t' infamia straòt' scèkĕ tĕ rògna,
Kĕ nĕ pό èster lavada mai con èga,
Mò mësa gni còl fér lorënt boržada,
Šĕ l' infetazion dës èster levada.

Batalia á l bon Bracon tra d' ël plú dúra,
Plú ria da davagnè kĕ la ria véra
Vënta con ki d' Ampëz e dĕ Chiadúra,
Bëgn k' ëla sibĕ stada plú kĕ chiéra;
Mò calmé só sën digel solamënter:
„Vergognúš, sú i jonëdli snèl keš mënter!“

I Maròi l gran tórt fat dad ëi capësci;
Al Bracon, kĕ pé l' angiol dĕ vendëta,
Zënza dī sĕ pensé stimi e obedësci
Per èster l plú gran òm dĕ la bakëta;
Da pért lascé l kidlè i chiapī sĕ lévi,
Per i dešonorá injonedlá stévi.

I onòrz fégi spó ai mórt' dĕ conveniënza,
I sepolëš dùt' cant' tĕ la planùra,
Talian' e Ladins zënza desfarënza;
Fenida dùt incërc la sepoltùra
Onorëii i mórt' chiamó con trëi sbarades,
708 Kĕ rendenëš dai crëp con gran tonades.

Fóra per Val sen vëgn indő l'armada;
L Bracon sùl bèl chiaval, këł va danfóra,
I Maròi dő con cĩra consoladà;
N vèdl tambùr sona Tita da Fordora;
Chiantan, cigan al Plan rùvi da sëra;
714 Feni ái la véra t' ostëria a la Stëra.

Véra crodèla e bùrta è këla stada,
Mò plù bùrtes chiamó è les conšeguënzes.
Dő këla véra trés è la valada
Da bùr signái, da strabùrtes potënzes
Vižitada con gran dan dĕ ki pasa
720 E sù là noet sĕ fida a tórt troe masa.

N iágher vestí dĕ vërt da noet scorënta
Gonót t'a Támers vèga ki s' iufida
A traversé la mont rica dĕ mënta,
Scèc fageő zënza pòra n cér vèdl Brida
Na òta k'ël gĩ a chiamùrč dĕ contrabándo,
726 Mesan skivè per këš l tëmp d'érgobándo.

L Brida, n' iadĕ revè pró na chiaşòta,
Al apëna fat fùc tĕ këla bérchia
Per sĕ scialdé tĕ këla ùtia dùt ròta,
— La sgnápa ál mèfo dër t' la man k' ël chiérchia —
N šešùr aldel scèc dùt gis in revina
732 E k' ël gnis dĕ ki crëp na gran levina.

Ël salta fóra d' útia, chiara e ciútia;
Na gran tlapada vèghel dĕ gran chiòres,
Kĕ pasa dlon saltan n pú sòt këla útia:
— Dal Plan da lonč sarála al plú dús òres —
N gran bëc fòsc èl t' a mèz këla tlapada,
738 Kĕ còl' iágher vërt salta dĕ boriáda.

D' atres òtes chiamó té maskerades
Odú ál, scèc ël contā, nóš bon vèdl Brida:
L medèmo iágher dút vërt fagean saltades
A mèz dòi búr chians, chièz k' ël vëgn a frida,
Con šešúr, véra, scráis, úrli e té fúra,
744 Kĕ ki crëp pél kĕ vadĕ sòt e súra.

Dlon saltan vai sú e jú per la valada,
L' iágher t' a mèz, i chians a ciampa e dërta;
Gi vai, scèc ëi sciampès da val scoriada,
Dĕ bóta, sī la strada dërta od ërta;
Mò chièz k' ëi ciafa in strada, skérzi e zéri,
750 Scèc féž i gran' sasins, gonót chi i léri.

Na púra muta fől n' iad' dĕ Meghita,
Kĕ vardava t' a Támers bòs e bīsces;
Inòm āla, segú l sai, Margarita;
Sún stran dormīla zënza lèt e cīsces
Ten piz dĕ la chiaşòta bëgn conciada,
756 Dő d' avëi cené žúfa bëgn smalzada.

Ía da rú dĕ Würz tért na òta èla geúda;
Da impli d' èga súl chiè āla na barícia;
L' iágher vërt e i dòi chians l' á da iló odúda,
Scarzada l' ái, scèc féž giat con sorícia;
I chiavëis án ciafé dő solamënter,
762 Mengiè dút l' ater s' ái ki bonamënter.

Péž nĕ n'èl plù tĕ këla gran valada,
Fata k'è stada këla bùrta véra;
Inkina mai i bī ocī l'á arbandonada
Per kiri d'atri paíš ed atra téra;
Ater nĕ vèghen plù iló kĕ cornidles,
768 K'an alda gracedan scèc vèdles nidles.

Šĕ mesès n'iadĕ o l'ater tó la strada
Dĕ noet per Val dĕ Rùdo vérs Fodara,
Chiarèd' d'avëi tĕ gófa la raíš „Pada",
K'á salvé nóš bon Brida da mórt rara;
Ciafé la ciafarès sòt na gran ciòscia,
776 La ciòscia ves dirá la scóla fòscia.

XV. L Bracon e l Dragon.

Sùra Badía bëgn n'òra grana e intīra
Vèghen na dlīža sùn na gran colina,
Chiaşa per ki kĕ prëia crida e leşīra;
Picera vè la dlīža, d'ért pùc fina,
Mò ëla contëgn n miráco, na crùž santa,
6 K'éžaodëš l pichiadù, kĕ prëia iló e chianta.

Per revè sù è sfadiòşa e ria la strada,
Mò can k'an è revá, sënten ligrëza
Per èster pró la crùž in alt alzada;
Vista góden iló dĕ contentëza:
La val del Gader, Pùtia, Marmolada,
12 Gherdenácia, Boá, Cisles è in parada.

Sùra la dlīža s'alza a gran altëza
N crëp dit „Sas da la Crùž" da gënt ladina;
La Varèla, bèl crëp dĕ gran longhëza,
I féž compagnia scèc bona vigina;
A sù pīš ái la bèla mont dĕ Fanes,
18 Abitada denant da troepes Ganes.